

**ЄВГЕНІЙ ГЕОРГІЙОВИЧ ПЕДАЧЕНКО – ВИДАТНИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ВЧЕНИЙ І НЕЙРОХІРУРГ
До 75-річчя від дня народження**

Євгеній Георгійович Педаченко народився 21 жовтня 1949 р. в м. Вінниця в сім'ї інтелігентів: батько Георгій Опанасович (1923–2001), завідувач кафедри нейрохірургії КМАПО; мати – Кулікова Марина Василівна (1927–), лікар-отоневролог. У 1966 р. Євгеній Георгійович поступив у Київський медичний інститут, який закінчив у 1972 р. з відзнакою. В 1972–1974 рр. працював лікарем-нейрохірургом в Інституті нейрохірургії АМН України, в 1975–1976 рр. – клінічний ординатор. У 1975 р. Є.Г. Педаченко захистив кандидатську дисертацію на тему «Множественные травматические внутричерепные гематомы». У 1976 р. працював молодшим науковим співробітником, у 1976–1986 рр. – старшим науковим співробітником. У 1984 р. Є.Г. Педаченко захистив докторську дисертацію на тему «Ушибы головного мозга у больных артериальной гипертензией» в Інституті нейрохірургії ім. М.Н. Бурденка АМН СРСР (Москва). Від 1987 р. вчений почав працювати

керівником клінічного відділу Інституту нейрохірургії. Становлення Є.Г. Педаченка як фахівця-нейрохірурга відбувалося під безпосереднім впливом батька Г.О. Педаченка – одного із засновників сучасної нейрохірургії, а також професорів і співробітників Інституту нейрохірургії. Крім групи вітчизняних нейрохірургів на Є.Г. Педаченка позитивно вплинули провідні фахівці в галузі методів мініінвазивної нейрохірургії І. Чін (США), П. В. Ашер (Австрія), І. Хеллінгер (Німеччина). Є.Г. Педаченко неодноразово стажувався в клініках Австрії та Німеччини.

Є.Г. Педаченко неодноразово проводив показові операції в країнах Європи, Північної Африки, Близького Сходу, Перської затоки. Був лектором з новітніх хірургічних технологій в галузі нейрохірургії (Австрія, Індонезія, Іран, Іспанія, Італія, Німеччина, Південна Корея, Росія, Сінгапур, США, Швейцарія, Японія та ін.).

Основні напрямки наукової діяльності вченого наступні: травматичні ураження головного мозку (розробка сучасної концепції патогенезу закритої черепно-мозкової травми, основи геріатричного та соматичного напрямків, генної терапії, обґрунтування стандартів діагностики та лікування, розробка комп'ютерних експертних систем для закладів охорони здоров'я); мініінвазивні втручання в спінальній нейрохірургії; розробка напрямку амбулаторної нейрохірургії; обґрунтування розвитку нейрохірургічної служби в Україні, запровадження клінічних протоколів лікування; історія розвитку нейрохірургії в Україні.

Є.Г. Педаченко є автором понад 700 наукових праць, зокрема 42 монографій та навчальних посібників (в т. ч. виданих в США, Італії, Росії), 59 винаходів та патентів. Підготував 12 докторів та 39 кандидатів медичних наук.

Основні наукові праці вченого: «Множественные травматические внутричерепные гематомы» (1988); «Черепно-мозговая травма и общесоматическая патология» (1992); «Справочник по нейротравматологии» (1994, 1999); «Современные представления о патогенезе закрытой черепно-мозговой травмы» (1996); «Клиническое руководство по черепно-мозговой травме» (в трьох томах, 1998, 2001, 2002); «Эндоскопическая спинальная нейрохирургия» (2000); «The Practice of Minimally Invasive Spinal Technique» (2000, 2005); «Нейрохірургічна служба в регіонах України» (2005); «Пункционная вертебропластика» (2005); «Черепно-мозкова травма: сучасні принципи невідкладної допомоги» (2007), «Киевская нейрохирургия в довоенные годы» (2009), «Черепно-мозговая травма: современные принципы неотложной помощи» (2009). «Полиатравма: хирургия, травматология, анестезиология, интенсивная терапия» (2012); «Діагностика та хірургічне лікування дискогенних нейрокомпресійних синдромів хребта» (2014), «Травматичні ушкодження хребта та спинного мозку» (2017).

Вчений був відзначений нагородами та званнями: «Заслуженный діяч науки і техніки України» (1999), лауреат премії АМН України в галузі клінічної медицини (2000), лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (2008), член Президії НАМН та Президії Вченої медичної ради МОЗ України, голова Вченої ради МОЗ України (1994–2002), голова експертної ради ВАК України з клінічної медицини (2000–2004), директор ДУ «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П. Ромоданова НАМН України» (2013), головний позаштатний нейрохірург МОЗ (з 1993 р.) та НАМН України (2011), віце-президент Всесвітньої Федерації нейрохірургічних товариств (з 2013 р.). Вчений нагороджений орденом князя Ярослава Мудрого V ст., Почесними Грамотами Президії ВР УРСР та України, великою золотою медаллю Альберта Швейцера, грамотами та відзнаками НАМН, МОЗ, МВС України, орденами церковних конфесій.

Є.Г. Педаченко є членом виконкому Азійського конгресу нейрохірургів (2012), членом Всесвітньої (1986), Європейської (1986) та Української (1993) асоціацій нейрохірургів, почесним членом Російської асоціації нейрохірургів (1998), членом Королівського товариства хірургів США (2003), Американської академії мініінвазивної спинальної хірургії (1999), Американської асоціації нейрохірургічних товариств (2003), академіком Польської медичної академії (2005), членом Всесвітньої медичної академії ім. Альберта Швейцера (2005), членом виконкому Всесвітньої федерації нейрохірургічних товариств, академіком Європейської нейротравматологічної академії (2001).

Бажаємо ювіляру міцного здоров'я!

ЛІТЕРАТУРА

1. Ганіткевич Я. Історія української медицини в датах та іменах / Я. Ганіткевич. – Львів: 2004. – 368 с. – Зі змісту: [Євген Георгійович Педаченко]. – С. 325.
2. Євген Георгійович Педаченко (до 60-річчя з дня народження) // Український нейрохірургічний журнал. – 2009. – № 4. – С. 76-77.
3. Хто є хто в Україні / уклад. та ред. Юрій Марченко, Олександр Телемко. – Київ: «К.І.С.», 2006. – 1136 с. – Зі змісту: [Педаченко Євгеній Георгійович]. – С. 593.